

Мина Мазайло (дуже стисло)

Микола Куліш

Комедія

Перша дія

1

Розмова Рини Мазайло з її подругою Улею, з якої з'ясовується, що у родині Мазайла відбуваються сварки через "сторичне питання". Мокій Мазайло дуже захоплюється українською мовою і хоче переробити своє прізвище на Мазайло-Квач, у той час як його батько Мина прагне найняти вчительку російської мови. Крім того, написало листа до тьоті Моті в Курськ, щоб вона негайно приїхала і вмовила Мокія змінити погляди.

2

З'являється мати, яка повідомлює, що листа до тьоті Моті надіслано. Але Рина турбується, чи не краще було б надіслати телеграму? Адже тьотя може поставитися до проблеми недостатньо серйозно!

Подруги продовжують розмову, і Рина складає план, щоб Уля закохала Мокія у себе і відвернула його від української мови. Уля сумнівається в своїх силах, але Рина її вмовляє. Вона описує, якою красивою Уля здалася Мокієві.

3

Мати і дочка обговорюють, який саме текст телеграми найкраще вплине на тьотю і не потребуватиме великих витрат. Нарешті зупиняються на такому: "Мрія воскресла. Мина міняє прізвище.

Мокій збожеволів укромови. Станеться катастрофа. Приїзди негайно".

Подруги знову продовжують розмову про Мокія та Улю.

4

Обговорення змісту телеграми, яку треба скоротити.

5

Коли з'являється Мокій, Рина починає діяти. Знайомлячи Улю з Мокієм, вона перероблює його прізвище Розсохина на Розсоху; щоб догодити братові, намагається впевнити його, що Уля дуже цікавиться українською мовою. Уля тільки ніяковіє.

Мокій із захопленням розповідає про означення і звучання різних українських слів, про важливість збереження частоти мови. Уля уважно його слухає.

Рина намагається продовжити спілкування брата з Улею і просить його сходити з подругою у кіно.

6

Мати пропонує скоротити текст телеграми таким чином: "Катастрофа. Мока українець. Мина. Негайно приїзди".

Мати і дочка сваряться.

7

Мазайло розказує родині про свої переживання: він так натерпівся у загсі, просто серце вискакує з грудей. Далі повідомляє, що прізвище йому таки поміняють. Сім'я приміряє різні прізвища: Алмазов, Тюльпанов...

Рина боїться, що Мокій улаштує скандал. Батько сердиться. Домовляються скликати родичів на сімейну раду, а поки що і про майбутні зміни до публікації "виправлених" прізвищ.

— Прощай Мазайло, здрастуй...

8

Мокій закінчує:

— Мазайло-Квач, наприклад.

Він продовжує перебирати різноманітні типово українські прізвища.

Уля повідомляє Рину, що вони йдуть у кіно.

Друга дія

Складається з дев'яти сцен. Рина весь час умовляє Улю прискорити процес "закохування" Мокія. Мокій до цього часу не здогадується про плани батька змінити прізвище.

До Мيني приходить учителька російської мови Баронова-Козино, від якої Мокій і почув уперше про майбутні зміни. Мока обурений.

Вчителька даремне намагається навчити Мину правильної російської вимови — у того нічого не виходить.

Ще більше ускладнює обставини тьотя Мотя, яка приїхала з Курська. Вона зневажливо ставиться до всього українського, чим безперестанку дратує Мокія.

Приїжджає і брат Мيني дядько Тарас.

Третя дія

1

Рина попереджає Улю, що настав вирішальний момент у їхньому житті Тьотя Мотя викликала Мокія на дискусію. Мокій же запросив ще й своїх друзів-комсомольців. З-за дверей чути крики.

Але в особі Улі Рина більше не може знайти однодумця, бо подруга вже сама захоплена українською мовою.

2

Дядька Тараса звинувачують у шовінізмі, чим він дуже незадоволений.

3, 4

Дискусія з приводу українізації триває.

Четверта дія

Четверта дія складається з шістнадцяти сцен. Уля розказує Рині,

як їй удалося привернути до себе серце Мокія. Виявляється, вона відшукала у бібліотеці вірша, якого Мокій давно не міг знайти. Закоханий Мокій запропонував їй жити разом. Рина планує, як використати почуття Мокія, і намовляє Улю поставити йому таку умову: або він міняє прізвище, або вона їде до тітки в Одесу. Але Уля не змогла цього зробити.

Мина Мазайло вичитує в газеті, що зміна прізвища вже відбулася Рина, Мазайлиха і тьотя Мотя божеволіють від радості. Разом з Миною вони починають перевдягатися, уявляючи різні способи звучання свого нового прізвища: Мазеніни. їхні репліки закінчуються рядками з того російського вірша, за допомогою якого вчителька вчить Мину правильно говорити російською мовою. Але замість "г" Мина все одно вимовляє "к". Газету вставляють у раму.

Дядько Тарас почуває себе непотрібним. За дверима своєї кімнати страждає Мокій. Приходить привітати Мину вчителька російської мови.

З'являються комсомольці разом з Улею. їм пропонують прочитати радісну звістку в газеті, але один з них читає: "За постановою комісії в справах українізації, що перевірила апарат Донвугілля, звільнено з посади за систематичний і зловмисний опір українізації службовця М. М. Мазайла-Мазеніна...". " Усі розгубилися, Мина заляк. Уля говорить Мокієві, що більше ніколи не поїде до тітки.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Сюжет п'єси нескладний: службовець Мина Мазайло хоче зробити кар'єру за допомогою зміни прізвища, його підтримують дружина, дочка Рина і сестра дружини тьотя Мотя. Опирається нововведенням син Мина Мокій, який любить українську мову і культуру. З цього приводу у родині постійно розгортаються дискусії.

П'єса "Мина Мазайло" — це класичний зразок політичної комедії. Герої стоять на абсолютно різних політичних позиціях: Мина Мазайло намагається за допомогою зміни українського прізвища на російське зробити кар'єру, Мокій захоплюється ідеєю українізації і цілком віддається їй, дядько Тарас вважає, що українізація — "це спосіб виявити нас, українців", тьотя Мотя — прихильниця "єдиної і неподільної". Але істина знаходиться десь посередині.

М. Куліш влучно характеризує кожного зі своїх героїв завдяки яскравим особливостям мови кожного з них. Персонажі показані у найсуттєвіших своїх рисах і залишаються у пам'яті, наче маски старого українського вертепного театру. Драматург засуджує міщанську тупість, обмеженість, шовінізм.